

LitLab Leesclub

Leesclub 29: Revolutie

Dansen tussen golven traangas van Mounir Samuel

Spelregels

In deze leesclub discussieer je met een groepje van 4 tot 6 lezers over *Dansen tussen golven traangas* van Mounir Samuel. Je doet dat aan de hand van kaartjes met vragen over de tekst. De leesclub begint met een korte inleiding, die een van de spelers voorleest. Daarna volgen 4 rondes:

1. Ronde 1 bestaat uit 5 vragen over het verloop van verhaal. De spelers draaien om de beurt een kaartje om en geven antwoord op de vraag. Daarna mogen andere spelers reageren.
2. Ronde 2 is een vragenrondje waarin elke speler een vraag mag formuleren aan een van de personages.
3. Ronde 3 is de discussieronde. In deze ronde draaien de spelers om de beurt een kaartje om van een stapel naar keuze. Hij of zij geeft antwoord op de vraag, waarna de rest mag reageren. Vervolgens kiezen de overige spelers om de beurt een kaartje van een van beide stapels. Als een discussievraag herhaalt wat eerder in het gesprek al aan bod gekomen is, mag de speler die aan de beurt is een volgende kaart omdraaien. Dit gaat zo door totdat alle kaartjes omgedraaid zijn.
4. Aan het einde van de discussie komen de spelers samen tot een oordeel over de tekst. In ronde 4 geven ze een oordeel uitgedrukt in sterren en motiveren zij hun keuze.

Deze leesclub werd ontwikkeld door de redactie van LitLab, een digitaal laboratorium voor literatuuronderzoek op de middelbare school. Ga voor meer lesmateriaal naar www.litlab.nl. Een docentenhandleiding en een didactische verantwoording van deze werkvorm zijn beschikbaar via www.litlab.nl/docenten.

Deze leesclub is gratis beschikbaar onder de Creative Commons licentie 'Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 4.0 Internationaal'.

Inleiding

‘Voor het eerst van zijn leven voelt hij zich deel van een groter geheel. Hij kan iets veranderen. Hij zal iets veranderen! Zijn borst zwelt van trots. Tegen iedereen die het maar horen wil vertelt hij dat hij er vanaf het eerste uur bij is.’
(p. 67)

Samya, Layla, Mohammed en Abdelrahman groeien op in het woelige Caïro in de jaren voor de Egyptische Revolutie van 2011. Ze hebben allemaal hun eigen dromen en ze worstelen met de onrechtvaardige en conservatieve wereld waarin zij leven. In de roman *Dansen tussen golven traangas* leer je dat jouw afstand tot de dromen en verlangens uit verre landen soms helemaal niet zo groot is. De vrijheid om je mening te geven, om te protesteren, en om te zijn wie je wilt zijn: die grondrechten zijn voor Egyptenaren net zo belangrijk als voor Nederlanders. Maar in Egypte bestaan zulke rechten simpelweg niet, of niet voor iedereen. In veel landen als Egypte moeten burgers nog dagelijks vechten voor die rechten – net zoals deze vier jongeren dat doen, ieder op hun eigen manier. Wat zou jij doen als je niet mag deelnemen aan belangrijke evenementen, simpelweg omdat je net als Layla een meisje bent? Of als jij – net zoals Mohammed – niet mag dansen omdat je een jongen bent, terwijl je dat het liefste doet? In deze leesclub denk je samen na over wat een revolutie precies is. Aan de hand van de roman discussieer je over de gevolgen van politiek verzet tegen de regering, de samenleving, of misschien zelfs je ouders.

Ronde 1: Grip op het verhaal

Draai om de beurt een kaartje om en geef antwoord op de vraag. Nadat degene die aan de beurt is antwoord gegeven heeft, mag de rest reageren of aanvullen.

Ronde 2: Vragenrondje

Hieronder staan verwijzingen naar vier fragmenten waarin steeds een ander perspectief aan bod komt. Welke vraag/ gedachte roepen deze fragmenten bij jullie op? Kies allemaal één fragment en verzin een vraag over het gekozen fragment. Probeer daarna samen in gesprek een antwoord te formuleren op jullie vragen.

Samya: ‘Dan staat ... haar broekzak.’ (p. 30-31)

Layla: ‘Als ik ... blote sterrenhemel.’ (p. 51)

Mohammed: ‘Maar vandaag ... aan denken!’ (p. 11-12)

Abdelrahman: ‘Ik hoor ... land niet.’ (p. 39)

Ronde 3: Discussievragen

Draai om de beurt een kaartje om van een stapel naar keuze en reageer op de discussievraag. Nadat degene die aan de beurt is antwoord gegeven heeft, mag de rest reageren.

Ronde 4: Oordeel

Geef *Dansen tussen golven traangas* samen een waardering uitgedrukt in sterren. Beargumenteer vervolgens jullie keuze. Wat vonden jullie goed en wat juist minder goed? Heeft de discussie jullie individuele oordeel veranderd, en zo ja, hoe? Probeer voorbeelden en argumenten te halen uit jullie reacties op de discussievragen.

Vraag 1

Hoe ontwikkelt zich het liefdesverhaal tussen Samya en Mohammed?

LitLab

Vraag 2

Door welke gebeurtenis krijgt Abdelrahman te maken met de Egyptische Revolutie?

LitLab

Vraag 3

Hoe probeert Layla als meisje toch mee te doen aan de revolutie?

LitLab

Vraag 4

Op welk personage slaat de titel 'Dansen tussen golven traangas' het meest?

LitLab

Vraag 5

Samya maakt in haar leven twee tragische gebeurtenissen mee. Welke gebeurtenissen zijn dat?

LitLab

Vraag 3

Vraag 2

Vraag 1

Vraag 5

Vraag 4

Feest der herkenning? 1/8

De roman speelt zich af voor en tijdens de Egyptische Revolutie van 2011. Wat wist jij al over deze revolutie?

Feest der herkenning? 2/8

Wat is precies een revolutie volgens jou? Denk bij het vinden van een definitie aan andere revoluties uit het verleden waarover je geleerd hebt (bijvoorbeeld in het nieuws of bij het vak Geschiedenis). Bedenk ook wat de belangrijkste overeenkomst is tussen die andere revoluties en de Egyptische Revolutie.

Feest der herkenning? 3/8

In het verhaal zien we dat Layla en Samya soms anders behandeld worden omdat ze meisjes zijn. Zie jij in Nederland ook verschillen in opvoeding tussen jongens en meisjes? Noem de twee belangrijkste.

Feest der herkenning? 4/8

Heb jij weleens onrecht gevoeld en op welke manier heb je geprobeerd om hier iets aan te doen?

Feest der herkenning? 5/8

Ieder personage heeft een eigen droom in *Dansen tussen golven traangas*. Welke van deze dromen zou voor jou persoonlijk de belangrijkste zijn, en hoe zou jij in actie komen als die droom in gevaar zou komen?

Feest der herkenning? 6/8

Layla probeert toch haar stem te laten horen door middel van een blog en via Skype. Op welke manier zou ze nu nóg veel sneller haar stem kunnen laten horen, en hoe zou jij dit aanpakken?

Feest der herkenning? 7/8

De schrijver van de roman Mounir Samuel (toen nog Monique Samuel), heeft een documentaire gemaakt over de Egyptische revolutie, 'De vrijheid van Tahrir'. Bekijk deze documentaire op NPO vanaf 1:00 tot 2:30. Discussieer daarna samen over de volgende stelling: 'Mohammed en Abdelrahman zijn voor niks gestorven.'

Feest der herkenning? 8/8

Jullie hebben nu besproken wat een revolutie precies is, wat de Egyptische Revolutie inhield en wat het effect is geweest van de acties van personages als Mohammed en Abdelrahman. Wat is de belangrijkste les die jij over de Egyptische Revolutie hebt geleerd door deze roman?

Feest der
herkenning? 3/8

Feest der
herkenning? 2/8

Feest der
herkenning? 1/8

Feest der
herkenning? 6/8

Feest der
herkenning? 5/8

Feest der
herkenning? 4/8

Feest der
herkenning? 8/8

Feest der
herkenning? 7/8

Stof tot nadenken? 1/8

In het verhaal maken we kennis met onmogelijke liefdes. Waarom zijn die liefdes precies onmogelijk?

Stof tot nadenken? 2/8

Vind jij dat Mohammed eerlijk tegen Abdelrahman zou moeten zeggen wat hij voor hem voelt? Waarom wel/niet? Denk bij je antwoord na over de mogelijke gevolgen van die bekentenis.

Stof tot nadenken? 3/8

Je zou kunnen zeggen dat de roman over verschillende 'revoluties' gaat. Het verhaal vertelt over de strijd voor persoonlijke vrijheid, maar ook over het gevecht voor politieke vrijheid en democratie. Welke verschillende 'revoluties' zie jij terug in het verhaal?

Stof tot nadenken? 4/8

Legt de roman volgens jou een verband tussen de revoluties op het persoonlijke vlak en de Egyptische Revolutie, en zo ja, hoe?

Stof tot nadenken? 5/8

In *Dansen tussen golven traangas* laat de schrijver steeds zien dat jongens en meisjes (en mannen en vrouwen) moeten leven volgens de heersende normen en verwachtingen. Op welke manier leert de roman dat je ook buiten de hokjes van 'vrouwenrollen' en 'mannenrollen' mag denken?

Stof tot nadenken? 6/8

De Amerikaanse president John F. Kennedy sprak ooit: 'Mensen die een vredige revolutie onmogelijk maken, veroorzaken uiteindelijk een gewelddadige revolutie.' In hoeverre gaat die uitspraak op voor het verhaal in *Dansen tussen golven traangas*: wie zetten de gewelddadige revolutie in gang?

Stof tot nadenken? 7/8

Lees de laatste alinea (blz. 89), waarin de schrijver vertelt waarom hij het verhaal heeft geschreven. Zoek daarna de begrippen 'fictie' en 'non-fictie' op. Vind jij deze roman eerder fictie of non-fictie, en waarom?

Stof tot nadenken? 8/8

Lees het motto van de roman op pagina 5. Daarin draagt de auteur het boek op aan alle 'naamloze helden'. Kan een roman als *Dansen tussen golven traangas* er volgens jou aan bijdragen dat zulke naamloze helden een naam en een gezicht krijgen? Verwijs in je antwoord naar jullie discussie over 'fictie' en 'non-fictie'.

Stof tot
nadenken? 3/8

Stof tot
nadenken? 2/8

Stof tot
nadenken? 1/8

Stof tot
nadenken? 6/8

Stof tot
nadenken? 5/8

Stof tot
nadenken? 4/8

Stof tot
nadenken? 8/8

Stof tot
nadenken? 7/8